

映画祭
EIGA-SAI

2012

第5回 現代日本映画特集

日本文化月間

5. ROČNÍK FESTIVALU
JAPONSKÝCH FILMŮ

A KULTURY

5TH FESTIVAL OF
JAPANESE FILM

AND CULTURE

20-26/1/2012

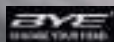
kino Lucerna

www.eigasai.cz

YZF-R1

born from
motoGP

Nyní s kontrolou trakce.

Záruka 2 roky (vyjma modelů YZ a WR) a služba Yamaha Assistance na 2 roky zdarma pouze u autorizovaných dealerů Yamaha. Yamaha Assistance platí pro motocykly a skútry nad 50 ccm mimo Off Road.

YZF-R1
www.yamaha-motor.cz

日本大使ご挨拶 pozdrav japonského velvyslance

V březnu loňského roku utrpěla východní část Japonska nedozírné škody při rozsáhlém zemětřesení a práce na obnově naší země stále probíhají. Díky Vaší podpoře a spolupráci však můžeme pokračovat v pořádání kulturních akcí jako je tato, představujících japonskou kulturu široké veřejnosti. Při příležitosti zahájení letošního festivalu EIGA-SAI 2012 bych proto rád upřímně poděkoval všem českým společnostem i jednotlivcům, kteří se na jeho uskutečnění podíleli.

V posledních letech v České republice vzrůstá zájem o japonskou kinematografii a s japonskými filmy je možné se čím dál častěji setkávat i v českém televizním vysílání. Letošní EIGA-SAI uvede řadu pozoruhodných filmů, v první řadě díla Kitana Take-shiho, který je vysoce ceněn i v Evropě. Protože v programové nabídce jsou letos i díla z žánru anime, věřím, že festival přitáhne pozornost diváků všech generací.

Přehlídkou filmů EIGASAI zároveň začíná série kulturních událostí nazvaná Měsíc japonské kultury, která potrvá až do poloviny února. Během tohoto měsíce se uskuteční také výstavy, koncerty, přednášky a další kulturní akce. Doufám, že Vás všechny chystané ukázky japonské kultury potěší, a velmi bych si přál, abychom těmito akcemi úspěšně navázali na již probíhající kulturní výměnu mezi Českou republikou a Japonskem.

KUNIKATA Toshio
Velvyslanec Japonska v České republice

昨年、日本は、東日本大震災により未曾有の被害を受け、今なお、復興に向けた努力が続いておりますが、当地では、チェコの皆様からのご支援、ご協力の下、日本文化紹介行事を継続することができました。本年の「EIGA-SAI 2012」開催に際しても、チェコの協賛各社及び関係者の皆様に、大変ご尽力・ご協力いただきましたことに、衷心より厚くお礼申し上げます。

近年、チェコにおいては日本映画への関心が高まり、チェコテレビにおいてシリーズで放映される機会も増えております。今回の映画祭では、ヨーロッパでも高い評価を得ている北野武監督の作品を初めとして、多数の映画が上映されます。また、アニメ作品も上映されますので、幅広い世代に楽しんでいただけるものと思います。

この映画祭を皮切りとして2月中旬までの約1ヶ月間は、「日本文化月間」として写真展、コンサート、講演会など様々な文化行事が予定されています。それらを通じ、チェコの皆様には日本文化への親しみを深めていただき、更に活発な日本・チェコ文化交流へとつながっていくことを心より願っております。

在チェコ日本国大使
原田 親仁

pátek 20.1. 18:30	SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ / Opening ceremony Hana-bi / 花火 / Ohňostroj / Fireworks, KITANO Takeshi (1998)		KAVÁRNA
sobota+neděle 21. – 22. 1. JAPONSKÝ WEEKEND pro děti i dospělé Celodenní program (outkář Noriyuki Sawa, výstavy, koncerty, výtvarné i divadelní dílny...) – detaily viz web. A k tomu 3 projekce denně:			
KINOSÁL			
sobota 21.1.			
13:00 DIVADLO	NORIYUKI SAWA NINJA představení pro děti i dospělé	12:00 – 17:00 VÝSTAVY	16.1. – 4.3. CELÝ DEN VÝSTAVA SAKAI TOSHIO FOTOGRAFICKÝ CYKLUS TSUCHIURA PANORAMICA průběžné dokumentární videoprojekce
15:00 ANIME: Sero-hiki no Gōshu / セロ引きのゴージュ / Cellista Gauche / Gauche the cellist, TAKAHATA Isao, 1982		(vybrané exponáty z výstavy) IKEBANA ŠKOLY SOGETSU výstava květinových aranžérů	
16:15 – 17:30 HUDEBNÍ HAPPENING bubny taiko, flétna shakuhachi, citera koto			
18:00 ARCHIV: Arashi wo yobu otoko / 嵐を呼ぶ男 / Bouřivák / Man Who Causes a Storm, INOUE Umetsugu, 1957		12:00 – 17:00 DÍLNY KALIGRAFIE, ORIGAMI ★ BEZ NUTNOSTI REGISTRACE	14:00 – 18:00 JAPONSKÁ KUCHYNĚ RESTAURACE SAMURAI Ukázky s výkladem a podáváním jídel
20:30 Sono otoko, kyōbō ni tsuki / その男凶暴につき / Ten chlap je magor! / Violent Cop, KITANO Takeshi , 1989			
neděle 22.1.			
13:30 – 15:00 UKÁZKY SAMURAJSKÉ SOUBOJE VE ZBROJI skupina Gorin TANCE KJÓTSKÝCH MAIKO A GEIKO (GEIŠ)		10:00 – 14:00 VÝSTAVY NUNO-E japonské textilní umění (vybrané exponáty z výstavy) IKEBANA ŠKOLY SOGETSU výstava květinových aranžérů	16.1. – 4.3. CELÝ DEN VÝSTAVA SAKAI TOSHIO FOTOGRAFICKÝ CYKLUS TSUCHIURA PANORAMICA průběžné dokumentární videoprojekce
15:30 Kikujirō no natsu / 菊次郎の夏 / Kikudžirō / (Summer of) Kikujirō, KITANO Takeshi , 1999			
18:00 ARCHIV: Akitsu onsen / 秋津温泉 / Lázně Akicu / Akitsu Springs, YOSHIDA Kijū (Yoshishige), 1962		10:00 – 14:00 DÍLNY SHIBORI tradiční forma rezervního zobení textilu ★ REGISTRACE NUTNÁ	JAPONSKÁ KUCHYNĚ Ukázky s výkladem a podáváním jídel
20:30 Santaiyon ekusu jūgatsu / 3 – 4X 10月 / Říjen, 3:4/ Boiling Point, KITANO Takeshi , 1990			
pondělí 23.1.			
18:30	ARCHIV: Akai hankachi / 赤いハンカチ / Červený kapesník / Red Hankerchief, MASUDA Toshio, 1964		
20:30	Minnā yatteru-ka! / みんなやってるか! / Všichni to dělají! / Getting any?, KITANO Takeshi , 1995		
úterý 24.1. 18:00	Dolls / Loutky / Dolls, KITANO Takeshi , 2002		
20:30	Zatōichi / 座頭市 / Samurai / Zatoichi, KITANO Takeshi , 2003		
středa 25.1.			
18:00	Akiresu to kame / アキレスと亀 / Achilles a želva / Achilles and the Tortoise, KITANO Takeshi , 2008		
20:30	Outrage / アウトレイジ / Urážka / Outrage, KITANO Takeshi , 2010		
čtvrtek 26.1.			
18:30	ARCHIV: Narayama bushikō / 樺山節考 / Balada o Narajamě, IMAMURA Shōhei, 1983		

Original Title:	Stopáž / Duration:	Vyrobeno / Produced in:
ARASHI WO YOBU OTOKO 『嵐を呼ぶ男』	100 MIN.	1957
English Title:	Český název:	
THE MAN WHO CAUSES A STORM	BOUŘLIVÁK	
Režie / Director		
INOUE Umetsugu / 井上 梅次		
Námět / Based on	Scénář / Screen play	
UMETSUGU Inoue, DAI Nishijima		
Kamera / Cinematography	Hudba / Music	
IWASA Kazumi	OMORI Seitaro	
Hrají / Staring		
ISHIHARA Yūjirō, AOYAMA Kyoji, SAYO Fukuko, KITAHARA Mie		

Tokio roku 1957: Svět neonů, kterým hýbe jazz, ale i jakuza, talent i nezkrotný temperament.

Rolí osudem zkoušeného zpívajícího bubeníka v tomto snímku se do srdcí japonských fanynek poprvé nesmazatelně vryl jeden z největších idolů poválečného Japonska (kromě herce též básník, zpěvák, konferenciér, ale i model nebo jachtař) Ishihara Yūjirō (1934 – 1987). Z hlediska formy se jedná o hudební film s jakuzáckou tematikou, není proto překvapením, že za jeho režiséra byl vybrán japonský specialista na muzikály a jakuzácký žánr, Inoue Umecugu. Úspěch filmu byl tak veliký, že se dočkal hned několika remaků, které točil rovněž Inoue. Prvním byl hongkongský snímek Cing ceon gu wong (Král bubeníků, 1967) a v osmdesátých letech japonský film nazvaný opětovně Araši wo jobu otoko (1983).

1957 Tokyo: a world of neon lights, driven by jazz as well as yakuza, talent as well as tameless temperament.

The role of a singing drummer tested by fate brought Ishihara Yūjirō (1934 – 1987, actor, poet, singer, show host, model as well as a yachtsman) to the lime light as well as straight into the hearts of female fans of the era.

石原裕次郎を一躍国民的スターにした大ヒット作。この1作のヒットにより、それまで赤字経営だった日活は再建を果たした。この年の興行ベスト5のうち、2本が裕次郎の主演作品。このほかにも配収が2億円以上あったものが3本あったことを見ると、当時の裕次郎人気がうかがわれる。国分正一は銀座で評判の暴れん坊。そこで弟の英次は兄を売り出そうと、女流マネージャー・美弥子に頼み込んだ。ジャズドラマーを目指した激しい猛練習の中で、正一と美弥子はお互いに惹かれるものを感じ始める。いよいよライバル・チャーリー・桜田とのドラム合戦の前日、正一はトラブルに巻き込まれ、右手をケガする。当日、右手の痛みから苦境に立った正一は、マイクを握り歌を歌い、満場の拍手を浴びる。屈辱を受けたチャーリーは、美弥子に横恋慕する芸能界の黒幕・左京とともに正一の右手を完全に潰す。

Inoue Umecugu (1923-2010) Inoue Umecugu patřil mezi nejneprodnější režiséry komerčních filmů padesátých a šedesátých let, nejvíce se však proslavil svými muzikály. Natočil jeden z prvních japonských jazzových muzikálů, *Džazu anparédo 1954 nen: Tókjó Šinderera musume* (Tokijská Popelka, 1954) a hudební jazzovou podívanou je rovněž jeho divácky nejuspěšnější film *Araši wo jobu otoko* (Bouřlivák, 1957) s Ishiharou Júdziróem v hlavní roli. S Ishiharou spolupracoval Inoue i v jiných filmech, např. v boxerském snímku *Šóriša* (Vítěz, 1957). Velmi blízký mu byl rovněž žánr jakuzácký, např. *Sannin no kaojaku* (Tři šéfové, 1960), nebo samurajský, *Kuro no tózoku* (Zloděj v černém, 1964). Od poloviny šedesátých do začátku sedmdesátých let působil i v Hongkongu, kde natočil i několik

čínských remaků svých filmů, např. *Araši wo jobu otoko*, pod názvem *Cing ceon gu wong* (Král bubeníků, 1967). Mezi jeho nejvýraznější počiny po návratu do Japonska patří další remake *Araši wo jobu otoko* z roku 1983 a feministicky laděný film *Zeššo haha wo jobu uta: Tori jo, cubasa wo kašite* (Ptáku, půjči mi své perutě!) z roku 1985. Od konce 80. let se přestal filmové tvorbě věnovat úplně. Jeho filmy nejsou autorské, ale jeho celoživotní zájem o hudbu se v nich silně projevuje. Inoue Umecugu patřil mezi typické režiséry pracující pro velká filmová studia.

Original Title:	Stopáž / Duration:	Vyrobena / Produced in:
AKITSU ONSEN 『秋津温泉』	112 MIN.	1962
English Title:	Český název:	
AKITSU SPRINGS	LÁZNĚ AKICU	
Režie / Director		
YOSHIDA Yoshishige (Kijū)		
Námět / Based on		Scénář / Screen play
FUJIWARA Shinya		YOSHIDA Yoshishige (Kijū)
Kamera / Cinematography		Hudba / Music
NARUSHIMA Toichiro		HAYASHI Hikaru
Hrají / Staring		
OKADA Mariko, NAGATO Hiroyuki		

Romantický příběh marné lásky lázeňské dívky k mladému literátovi, který přišel na sklonku války zemřít do zapadlých horských lázní. Slavný snímek není jen ukázkou lyrického rukopisu jednoho z nejvýznamnějších exponentů japonské „nové vlny“, ale i ódou na krásu a herecké mistrovství superstar Okady Mariko (její jubilejní 100. filmová role), která se příštího roku stala režisérkou ženou. Jedná se o melodramatický příběh, avšak konvenční symboliky, která by se v rukách průměrného režiséra změnila v ubohou karikaturu tradiční japonské estetiky, využívá k vytvoření komentáře k nedávné japonské historii a současné společnosti. Za pozornost stojí mimořádně citlivá práce kamery a dokonalé pojetí mise-en-scény svědčící o výrazném vlivu výtvarného umění a francouzské nové vlny.

A romantic story of unrequited love of a spa girl to a young writer, who came during the final days of the WWII to a remote spa village to die there. Beside being a prime example of the lyrical handwriting of one of the star directors of Japanese 'new wave', this picture is also an ode to the beauty and acting mastery of the superstar of the day, Okada Mariko (this was her 100th film role), who was to become the director's wife in the following year ...

藤原審爾の小説を、岡田茉莉子が企画し、吉田喜重が脚色・監督した作品で、「ろくでなし」での鮮烈デビュー後やや低迷していた吉田の代表作となった。敗戦の直前、岡山県の山奥の温泉「秋津荘」に結核の治療でやって来た青年が、宿の娘の看病で一命をとりとめる。敗戦の知らせを聞いて、涙を流す純情で無邪気な娘に、暗い時代に絶望していた青年は、感動を覚え精神的にも救われた思いをする。その後も、彼は幾年かおきに秋津を訪れるが、年を追うごとに、墮落した俗悪な中年男に変貌していく。女も旅館の経営に行きづまり、時の流れを受け入れられずついには心中を図るが……。戦中戦後をくぐり抜けてきた男と女の情念を、美しい日本の四季を背景に描いた本作は、これまでの、松竹メロドラマの偶然的すれ違いによって結ばれないという定型を、思想的精神的なすれ違いに置き換えるという吉田の意図によって、戦後日本人の歩みをも表現。吉田と岡田はのちに結婚して、二人で数多くの作品を作ることになる。

Jošida Jošišige (1933-) Jošida Jošišige, později známý též pod jménem Jošida Kidžū, patřil spolu s Óšimou Nagisou a Šinodou Masahirem mezi hlavní proponenty japonské nové vlny (nuburu bágu) společnosti Šóčiku. Po vzoru jiných světových kinematografií se společnost Šóčiku rozhodla podpořit začínající režiséry, kteří měli pod nálepkou „nové vlny“ přilákat do kin více mladých diváků, přičemž Jošida byl z této trojice po technické stránce nejschopnějším filmařem. Značný úspěch mu přinesl již jeho první film Rokudenaši (Rošťák, 1960) o mladistvých delikventech. V Jošidových filmech se silně projevuje jeho záliba ve výtvarném umění a francouzských filmech nové vlny, což lze pozorovat v pojetí mise-en-scény i citlivé práci kamery. Tento přístup lze nejlépe pozorovat v melodramatickém příběhu Akicu onsen (Lázně Akicu, 1962), v němž využívá konvenční symboliky k vytvoření komentáře k nedávné japonské historii a současné společnosti. Hlavní roli ztvárnila tehdejší filmová hvězda Okada Mariko, která se stala jeho ženou a hrála ve všech jeho filmech v letech 1965 až 1971. Tyto filmy byly většinou avantgardního charakteru a ve většině z nich se zabývá psychologií hlavních postav a jejich vztahu k transgresivním formám sexuality, např. Mizu de kakareta monogatari (Vodou psaný příběh, 1965). V avantgardních snímcích se často uchyluje k technice rychlého střihu a navzdory odvážnému uměleckému ztvárnění jsou tyto filmy z ideologického hlediska konzervativní, např. Erosu + gjakusacu (Éros + masakr, 1970). Od poloviny sedmdesátých let točí jen zřídka, jeho zatím posledním celovečerním filmem je drama Kagami no onnatači (Ženy v zrcadle, 2002).

Original Title:	Stopáž / Duration:	Vyrobeno / Produced in:
AKAI HANKACHI 『赤いハンカチ』	98 MIN.	1964
English Title:	Český název:	
RED HANDKERCHIEF	ČERVENÝ KAPESNÍK	
Režie / Director		
MASUDA Toshio		
Námět / Based on	Scénář / Screen play	
MASUDA Toshio, OGAWA Ei, YAMAZAKI Gan		
Kamera / Cinematography	Hudba / Music	
MINE Shigeyoshi	IBE Harumi	
Hrají / Staring		
ISHIHARA Yūjirō, ASAOKA Ruriko, NITANI Hideaki, KANEKO Nobuo		

Opět zpívající lamač dívčích srdcí Ishihara Yūjirō, tentokrát s kytarou jako bývalý policejní komisař, kterého jeho někdejší kolega vytáhne přímo z pracovního tábora a donutí jej vypátrat, co se kdysi událo na dvoře policejního velitelství. Dokonalá syntéza love story, atmosféry počátku šedesátých let – a později tak často skloňovaného průniku jakuzu a policejního světa. Masuda Toshio v tomto filmu opětovně dokázal, že jeho thriller patří k tomu nejlepšímu, co filmová společnost Nikkatsu na přelomu 50. a 60. let vyprodukovala.

Another entry featuring the heartthrob Ishihara Yūjirō, this time over with a guitar in a role of a former police superintendent, rescued from a labour camp by an ex-colleague, who asks him to investigate what did actually happen at the police headquarters' courtyard the other day ... A perfect blend of love story, early 60ths' atmosphere, and relationships between police and yakuza – a theme which was yet to become bread and butter of a whole genre.

日活ムード・アクション最盛期の傑作。石原裕次郎＝浅丘ルリ子の共演作には「夜霧よ今夜も有難う」「夕陽の丘」「帰らざる波止場」など佳作が多いが、本編はそれらのなかでも代表的な1本。横浜麻薬ルートを追っていた刑事の三上は、参考人の男を殺してしまう。彼は自分の過失を悔やんで辞職し、北海道へと流れるが、土屋警部補から、誤射事件は同僚の石塚刑事の罠だと聞かされる。三上が横浜に舞い戻ると石塚は大実業家に変貌していた。石塚は、三上が殺した男の娘と結婚したが、彼女は以前知り合った三上の面影をひきずっている。麻薬を扱う裏稼業を三上に詮索され、彼に妻の心も奪われそうになった石塚は、三上を殺そうとするが……。大ヒットした主題歌、三上のストイックな愛など、ホロ苦いトーンが全体に漂う。さらに、この映画が魅力的なのは、下町の娘として登場する浅丘ルリ子の陽から陰への変貌ぶり。特に三上に抱いてくれと迫り、ベッドに身を投げ出した時の彼女のアップは、女優の美しさのきわみともいえる。

Masuda Tošio (1927-) Masuda Tošio patřil ke komerčně nejúspěšnějším režisérům točícím pro společnost Nikkacu. Zpočátku působil jako asistent režie pro Inoueho Umecugua, od roku 1958 již jako režisér. Jeho prvním úspěšným snímkem byl thriller *Sabaíta naifu* (Rezavý nůž, 1958). Často spolupracoval s hercem Išiharou Jūdžirōem, s nímž natočil celkem dvacet čtyři filmů, převážně thrillerů, např. *Akai hankachi* (Červený kapesník, 1964), válečných filmů, *Zerosen kurkumo ikka* (Zera v černých mracích, 1962) či akčních melodramat, např. *Ten to či wo kakeru otoko* (Muž, který vsadil nebesa a zemi, 1959). Některé jeho filmy byly volnými variacemi na francouzské či americké klasiky, např. *Akai hanba* (Rudý přístav, 1958) vznikl na motivy Durvievierova filmu *Pepé le Moko* (1937), *Kjó*

ni ikiru (Žijeme dnes, 1959) je dorazem Stevensova filmu *Shane* (1953). Masudova záliba v akčních scénách se projevovala i po jeho odchodu od Nikkacu v roce 1968. Spolu s Fukasakuem Kindžim a Richardem Fleischerem se podílel na koprodukčním válečném snímku *Tora! Tora! Tora!* (1970). U nás jsou známé i jeho další válečné velkofilm, *Nihjakusan kóči* (Port Arthur, 1980), *Dai Nippon teikoku* (Velká japonská válka, 1982) a *Nihon daikaisen Umi jukaba* (Bitva u Cušimy, 1983). Nevyhýbal se však ani jiným žánrům, např. samurajským filmům, *Kagegari* (Lovci stínů, 1972), nebo scií, *Nosutoradamusu no daijogen* (Velké Nostradamovo proroctví, 1974). Kritiky byl však nejlépe hodnocen film *Šasó* (Firemní pohřeb, 1989) o nástupnickém boji v obří vydavatelské korporaci.

Original Title:	Stopáž / Duration:	Vyrobeno / Produced in:
NARAYAMA BUSHIKŌ 『樫山節考』	131 MIN.	1983
English Title:	Český název:	
THE BALLAD OF NARAYAMA	BALADA O NARAJAMĚ	
Režie / Director		
IMAMURA Shōhei		
Námět / Based on	Scénář / Screen play	
FUKAZAWA Shichirō	KINOSHITA Keisuke	
Kamera / Cinematography	Hudba / Music	
KUSUDA Hiroyuki	KINOSHITA Chūji, NOZAWA Matsunosuke	
Hrají / Staring		
TANAKA Kinyo, TAKAHASHI Teiji, ICHIKAWA Danko, OGASAWARA Keiko		

Snímek oceněný Zlatou palmou na festivalu v Cannes, jímž se Imamura Shōhei nesmazatelně zapsal do povědomí evropských diváků. Naturalisticky sugestivní příběh o životě a smrti v drsném kraji hluboko v lůně hor, kde je lidský život poddán nezvratným zákonitostem komunity i božské přírody. Film vznikl na motivy slavné novely Fukazawy Shichirōa, obdobně jako stejnojmenný snímek režiséra Kinoshity Keisukeho z roku 1958. Zatímco Kinoshitův film je má atmosféru divadelního představení kabuki, Imamuraův přepis je podán mnohem realističtěji, zemitěji. Ve filmu lze nalézt všechny charakteristické rysy Imamuraova rukopisu, ať už to je jeho zájem o vnitřní motivace a instinkty obyčejných lidí, sexualitu a smyslnost, a není opomenuta ani jeho typická zvířecí symbolika – tentokrát motiv hada. Fukazawa Shichirō ve své novele pracoval s příběhem, který byl za legendu považován už v 10. století. Věčný mystifikátor Imamura tuto legendu podal tak, jako by byla realitou doby nedávné.

The Cannes festival award-winning film, which brought Imamura Shōhei into the focus of attention of European movie goers as well as critics and specialists. Suggestive, naturalistic picture about life and death in a rough mountain region, where human life succumbs to irrefutable laws of the community as well as nature (based on a best-selling novel by Fukazawa Shichirō).

食糧不足のために、長男以外は結婚を認められず、70歳を過ぎた老人は子に背負われて、近くの樫山の頂上に捨てられなければならないという掟がある。山奥の寒村を舞台に、樫山の神様を信じ、捨てられることを神のもとに召されることだと喜び勇んでいる老婆と、母を捨てることに切なさを感じとまどう息子の姿を生類共棲、淘汰の自然観、運命観を込めて描く。1956年の中央公論新人賞に輝く、深沢七郎のデビュー小説の2度目の映画化。老婆役の坂本スミ子が、自らの歯を抜くなどして大熱演、1983年のカンヌ国際映画祭では、大島渚の『戦場のメリークリスマス』と激烈な争いを経て見事グランプリを獲得した。

Imamura Šóhei (1926-2006) Imamura Šóhei bývá řazen mezi režiséry tzv. nové vlny japonského filmu šedesátých let. I když k této skupině autorů bezprostředně nepatřil, sdílil s nimi touhu vytvářet filmy jiným způsobem než japonští režiséři předcházejícího období, jakými byli Mizoguchi Kendži či Ozu Jasudžirō. Ostatně jako asistent režie Imamura s Ozuem dlouhá léta spolupracoval, např. na filmu *Tókjó monogatari (Příběh z Tokia, 1953)*. Oproti uhlazenému Ozuově projevu, upřednostňoval zemitý výraz, hraničí až s vulgárností, zajímali jej obyčejní lidé, jejich vnitřní motivace a instinkty. Jeho filmy mají často erotický nádech a ve velkém měřítku využívá zvířecí symboliku, která se někdy objevuje i v názvech, např. *Buta to gunkan (Prasata a bitevní loď, 1961)*, nebo *Nippon*

končúki (Záznam o japonském hmyzu, 1963). Svě první filmy točil pro společnost Nikkacu, ale od ironicky laděného snímku *Erogotošitači jori Džinruigaku nijumon (Úvod do antropologie: Porno-grafové, 1966)* je vytváří ve své vlastní produkční společnosti. Na tento zdánlivě dokumentární film navázal dalším pseudodokumentem *Ningen džóhacu (Zmizení člověka, 1967)*. S výjimkou filmu *Kamigami no fukaki jokudžó (Hluboké tužby bohů, 1968)* se pak Imamura věnoval výhradně dokumentaristice. K hranému filmu se vrátil až roce 1976 s thrillerem o sériovém vrahovi *Fukušú suru wa ware ni ari (Má je pomsta)*. Nevyhýbal se ani historickým filmům, např. *Édžanaika (To je jedno, 1981)*, či jeho remake filmu *Narajama bušikó (Balada z Narajamy, 1983)*, za nějž získal v Cannes Zlatou palmu. A jako jediný japonský režisér si vydobyl toto ocenění ještě jednou, v roce 1997 za film *Unagi (Úhoř)*, jímž odstartoval tzv. třetí zlatou éru japonského filmu. S filmovou kariérou se rozloučil vskutku důstojně, úsměvným a lehce erotickým filmem *Akai haši no šita no nurui mizu (Vlažná voda pod červeným mostem, 2001)*.

Original Title:	Stopáž / Duration:	Vyrobeno / Produced in:
SERO-HIKI GŌSHU 『セロ弾きのゴーシュ』	63 MIN.	1982
English Title:	Český název:	
GAUCHE THE CELLIST	CELLISTA GAUCHE	
Režie / Director		
TAKAHATA Isao		
Námět / Based on	Scénář / Screen play	
MIYAZAWA Kenji	TAKAHATA Isao	
Kamera / Cinematography	Hudba / Music	
OKASERI Toshiaki	MAMIYA Michio	
Design postav / Character Design:		
SHUNJI Saida		
Hrají / Staring		
SASAKI Hideki, SHIRAIISHI Fuyumi, TAKAMURA Akiko, TAKAHASHI Kazue		

O tajemné moci zvířat, vůle – a hudby. Rekonstruovaná podoba animovaného filmu, který geniálním způsobem skloubil západní (zejména Beethovenovu) hudbu s prostředím japonského venkova na počátku 20. století, ale i s postupy specifickými pro japonskou animátorskou školu – a samozřejmě s příběhem stejnojmenné čarokrásné novely klasika japonské literatury, Miyazawy Kenjiho (1896-1933). Režisér Takahata Isao, věčný soupeř slavnějšího Miyazakiho Hajaa, ve svém filmu ukázal, že japonská animace se dokáže oprostít od vlivu Disneyho produkce. Na příběhu mladého cellisty Gauche pracoval Takahata s přestávkami po dobu čtyř let.

A picture about the mysterious power of animals, the will – and the music. A reconstructed version of an outstanding anime based on children's book by a famous writer Miyazawa Kenji (1896 – 1933) and Beethoven's Pastoral Symphony, where the originality of the Japanese animation style and director's wonderful sense of music can be clearly seen.

宮沢賢治の名作をアニメ化するにあたって、本来は作画専門のオープロダクションが、6年をかけて自力で製作、さらに公開するに至った渾身の珠玉作。原作に漂う素朴な叙情性を表現した作画と、椋尾篁の描く牧歌的な田園風景とが溶けあって、画面から詩情を伝えてくる得がたい作品となった。田舎町の楽団のセロ (=チェロ) 奏者の若者・ゴーシュを主人公に、彼が毎夜訪ねてくる動物たちの導きで、見事な演奏をものにするまでが綴られている。演奏会の曲目となる曲にはベートーベンの『田園交響曲』があげられ、それを同時に作品のテーマ曲として、音楽と画面の調和に細心の注意が払われている。鬼才・高畑勲の知られざる 秀作。

2010年にオープロダクション社の創立40周年をきっかけにして、この画期的な映画の35mmニュープリントを制作しました。

Takahata Isao (1935-) Takahata Isao je vedle Miyazakiho Hajaa nejznámějším japonským režisérem animovaných filmů. Jako asistent režie pracoval ve společnosti Tōei dōga (Toei Animation) od počátku šedesátých let, podílel se např. na vzniku filmu *Wanpaku ōdži* no oroči taidži (*Jak nezbedný princ zahubil velkého hada*, 1963). Svůj první film, *Taijō no ōdži: Horusu no daibōken* (*Princ Slunce: Holsovo velké dobrodružství*), režisoval v roce 1968, u různých produkčních společností pak natočil další filmy, např. *Panda kopanda* (*Panda, malá panda*, 1972), nebo *Serohiki Gōshu* (*Cellista Gauche*, 1982), který vznikl na motivy stejnojmenného pohádkového příběhu spisovatele Miyazawy Kendžiho. Kromě filmové se věnoval i tvorbě televizní, režisoval legendární seriál *Arupusu no šōdō Haidži* (*Heidi, děvčátko z Alp*, 1974). Již od počátku na svých dílech spolupracoval s režisérem Miyazakim Hajaaem, s nímž založil i vlastní produkční společnost, *Sutadžio Džiburi* (*Studio Ghibli*). Angažoval se hlavně jako producent Miyazakiho filmů, ale i nadále režisoval vlastní filmy. V osmdesátých letech natočil jedno z vůbec nejpůsobivějších anime všech dob, protiválečné drama *Hotaru no haka* (*Hrob světlušek*, 1988), zobrazující strádání a utrpení dvou malých dětí na sklence 2. sv. války. V roce 1991 sklidil u filmových kritiků úspěch s nostalgickým, avšak realisticky pojatým příběhem *Omoide poroporo* (*Střípky minulosti*). *Heisei tanuki gassen Ponpoko* (*Ponpoko*, 1994) je pro změnu ekologickým pohádkovým dobrodružstvím, a zatím poslední Takahatův celovečerní film, *Tonari no Jamada kun* (*Sousedé Jamadovi*, 1999) je vydařenou rodinnou komedií o obyčejné japonské rodině z oblasti Kansai.

hommage à
KITANO TAKESHI
retrospektiva 1989 – 2010

Kitano Takeshi (1947-)

Kitano Takeshi, vystupující též pod jménem Bito Takeshi, patří hned po Kurosawovi a Akirovi k neznámějším japonským režisérům. V Japonsku je populární spíše jako televizní komik a herec, avšak jeho stoický a současně citlivý přístup k vyprávěným příběhům mu přinesl i řadu významných mezinárodních ocenění jakožto režisérovi. Jako herec se proslavil po boku Davida Bowieho ve filmu Ōshimy Nagisy, Senjō no meri kurisumasu (Veselé vánoce, pane Lawrenci, 1983). První film, Sono otoko kjōbō ni tsuki (Ten chlap je magor), režíroval v roce 1989 místo veterána jakuzáckých filmů Fukasakua Kinjiho. Ve filmu Sonačine (Sonatina, 1993) dokázal propojit hravě až poetické scény s brutálním násilím, které jsou typickými znaky jeho tvorby. Nejvyzrálejším filmem tohoto přístupu je Hanabi (Ohňostroj, 1997), za nějž získal Zlatého lva v Benátkách. Na svůj úspěch se pokoušel navázat japonsko-americkou koprodukcí Brother (Ve spárech jakuzu, 2000), ale bohužel bez větších ohlasů. Od roku 2005 natočil několik filmů, v nichž se snažil vyjádřit svoji tvůrčí krizi, například ve snímku Aki-resu to kame (Achilles a želva, 2008), v němž se vyznává ke své lásce k výtvarnému umění. V roce 2010 se však s filmem Autoreidži (Urážka, 2010) vrátil v plné síle k jakuzáckému žánru. Do japonských kin se na podzim roku 2012 dokonce chystá jeho pokračování s názvem Autoreidži 2 (Urážka 2). Ovšem od samého počátku se Kitano nevyhýbal ani jiným žánrům, poprvé v téměř němém filmu Ano nacu, ičiban šizuka na umi (Scény u moře, 1991 – EIGA-SAI 2011), později ve ztřeštěné komedii Minna jatteru ka! (Všichni to dělají, 1995), v road movie Kikudžirō no nacu (Kikudžirō, 1999), artovém filmu Dolls (Loutky, 2002), nebo remaku samurajské klasiky Zatōiči (2003), který se do české distribuce dostal pod nešťastně zvoleným názvem Samuraj. Ve většině svých filmů Kitano také hraje, jistou výjimkou jsou filmy Ano nacu, ičiban šizuka na umi a Kids Return (Děti se vracejí) z roku 1996 a Dolls. Jako herec Kitano zazářil i ve filmech jiných japonských a světových režisérů. Kromě Sendžō no meri kurisu-

masu si zahrál v dalším snímku Ōšimy Nagisy, Gohatto (Tabu, 1999), zabývající se tématem homosexuality mezi samuraji, v hollywoodském filmu Johnny Menemonic (1995) Roberta Longa, nebo v prvním japonském snímku Tokyo Eyes (1998) francouzského režiséra Jean-Pierra Limosina. Mladšímu publiku je znám z filmu Batoru rowaiaru (Battle Royale, 2000) od klasika jakuzáckého žánru Fukasakua Kindžiho a bezesporu nejlepší herecký výkon podal jako korejský patriarcha ve filmu Či to hone (Krev a kosti, 2004) Saie Jōičiho. Jednu z hlavních rolí ztvárnil rovněž v černé komedii Tenmy Tošihira Kjōso tandžō (Zrození mistra, 1993), který vznikl podle jeho předlohy a scénáře. Scénáře napsal k většině svých filmů a kromě scenáristiky se věnuje také psaní knih. Dlouhodobě vystupuje v několika estrádních pořadech, které se těší velké divácké oblibě, u nás je znám například jeho soutěžní pořad Fúun! Takešidžō (Takešihovo hrad, 1986-1989). Kitano Takeši patří bezesporu mezi nevyzrálejší osobnosti japonského filmu přelomu 20. a 21. století.

Original Title:	Stopáž / Duration:	Vyrobena / Produced in:
HANA-BI	103 MIN.	1998
English Title:	Český název:	
FIREWORKS	OHŇOSTROJ	
Režie / Director		
KITANO Takeshi / 北野武		
Námět / Based on	Scénář / Screen play	
	KITANO Takeshi	
Kamera / Cinematography	Hudba / Music	
YAMAMOTO Hideo	HISAISHI Joe	
Hrají / Staring		
BEAT Takeshi, KISHIMOTO Kayoko, ŌSUGI Ren, TERAJIMA Susumu		

Jedna z vrcholných ukázek Kitanovy filmové poetiky, snímek oceněný Zlatým lvem v Benátkách. Když komisař Niši z jedné zprvu banálně vyhlížející akce souhrou okolností jako jediný vyvázne se zdravou kůží, má pocit, že na život ztratil právo. Rozhodne se jej věnovat jako dar kolegům, kteří to odnesli místo něj, a své ženě, jejíž vlastní život nenávratně vyprchává. V tomto filmu se Kitanovi podařilo dokonale skloubit násilí s poetickými obrazy – i se svou vlastní výtvarnou tvorbou. V jistém smyslu se zde v plné škále uplatňuje tradiční japonská estetika, využívaná po léta v samurajských a jakuzáckých filmech (např. estetika rudé barvy / krve). Na druhé straně snímek nepostrádá ani typický Kitanův humor, který však celkovou situaci hlavních postav nijak nezlehčuje. Film Hana-bi společně s Imamurovým dílem Unagi (Úhoř, 1997) odstartoval tzv. třetí zlatou éru japonského filmu.

One of the finest examples of Kitano's "poetry of action", a picture awarded with Golden Lion at the Venice film festival. When police superintendent Nishi becomes the only unscathed survivor of what at first seemed like a routine raid, he starts to feel like he has forfeited his right to his life. He decides to gift it to his colleagues, who weren't as lucky, and to his wife, whose life is inevitably fading away ...

毎回、その独特で新鮮な作風で映画界に刺激を与え続ける北野武監督の第7作目にあたるこの作品は、「HANA-BI」というタイトルがつけられた。「HANA-BI」は英語では、「Fireworks」であるが、あえて「HANA-BI」と綴られており、作品のテーマと映像を象徴させる重要な意味を示している。「HANA(花)」=「Flower」は「生」のシンボルとして、「BI(火)」=「Fire」は銃撃を意味し、「死」のシンボルとして捉えることができる。この作品の中で、「花」は至るところに登場し、又、北野武自らの手によって描かれた「花」の絵が数多く挿入され、独特なイメージの世界を創り出している。

一方、「ソナチネ」や「その男、凶暴につき」等の過去の作品において、その強烈な描写が話題となった突発的な暴力シーンも見事なバランスで織り込まれており、「キッズ・リターン」に代表される彼自身の編集の手法と相まって、「静」の世界と「動」の世界が、ともにアクセントとなった魅力的なリズムを持つ個性的な作品を実現させている。今回この作品で見られる暴力シーンは、それぞれに激しいが、しかしそこには、暴力をデジタルなゲームのように繰り返そうとする冷え切った世界に生きる者達に対する北野自身の熱い怒りが感じ取れる。鮮血に象徴されるそのリアルな暴力描写は「痛み」を伴って観ている者にも

突き刺さるが、心の痛みも含め、人の持つ「痛み」を感じようともせず無視してしまうような暴力に対して、「痛み」と「怒り」をもって暴力で反撃していく主人公の姿に、今までも一貫して暴力の本質を見つめ、また問いかけてきた北野の姿勢が反映されている。作品の後半で、主人公の西が、自分の妻の前であるにもかかわらず、普通の営業マンを打ちのめし湖に頭を何度も沈めようとする理不尽とも思える暴力的シーンが登場する。しかしここにおいては、その営業マンが西の妻に向かって発した一言、「死んだく花」に水やってもしょうがないんだよ!というセリフに対する反応としての、過剰とも思える西の暴力行為の中に、西の置かれている精神的な状態を映し出すという、確かな演出に裏打ちされた、北野の世界を実現させているのであって、暴力シーンを単に連続して見せるだけのアクション・ムービーとは一線を画しているのである。

また、この作品の画像のトーンは、一貫してある種の透明感を維持しており、「花」以外にも、北野自身がこの作品用に描いた「絵」(例えば、壁にかけられた竜の絵や浮世絵風の絵など)との絶妙なコンビネーションによって、不思議かつ完成度の高い映像美の世界をも実現させているのである。

<オフィス北野 パンフレットより>

Original Title:	Stopáž / Duration:	Vyrobena / Produced in:
SONO OTOKO, KYŌBŌ NI TSUKI 「その男、凶暴につき」	103 MIN.	1989
English Title:	Český název:	
VIOLENT COP	TEN CHLAP JE MAGOR	
Režie / Director		
KITANO Takeshi / 北野武		
Námět / Based on		
Scénář / Screen play		
NOZAWA Hisashi, KITANO Takeshi		
Kamera / Cinematography		
Hudba / Music		
SASAKIBARA Yasushi		
KUME Daisaku		
Hrají / Staring		
BEAT Takeshi, KAWAKAMI Maiko, ASHIKAWA Makoto, SANO Shiro, HAKURYŪ		

Snímek o policistovi, který k prosazování spravedlnosti volí velmi razantní metody, a o vztazích mezi policií a jakuzou. Nakonec se stal Kitanovým režijním debutem. Původně v něm měl jenom hrát, když se ale zaneprázdňený Fukusaku Kinji vzdal režisérského postu, produkční firma se rozhodla v televizi v té době již velmi populárního Kitana Takeshiho pověřit i režii. Ten si přepsal scénář ke svému obrazu a položil tak nejen základ své herecké stylizaci, ale i autorskému přístupu, který je typický pro většinu jeho snímků. Vznik díla má pod kontrolou od počátku až do konce – v jeho rukách je scénář, režie, střih a později i jedinečná výtvarná tvář filmů. V debutovém díle však ještě nepřichází ke slovu Kitanův poetický styl a svérázný humor, který známe z jeho pozdějších snímků. „So no otoko...“ proto vyžaduje od diváka vyšší dávku otrlosti než pozdější Kitanovy filmy. (Doslovný překlad názvu by zněl „Ten chlap je posedlý násilností“)

The film about a policeman, who chooses rather radical methods to enforce justice, and about ties between police and yakuza, has become Kitano's directing debut. Originally only slated to star in the picture, he was chosen by the production company to replace the overstretched director Fukusaku Kinji who had ultimately resigned from his position – the decision was largely influenced by Kitano's growing popularity on TV. Kitano rewrote the script to suit his own ideas, and in doing so has laid the foundation not only to his acting style, but also to his typical author's approach in film direction, where he firmly holds all the aspects of production in his hands – starting with the script and direction all the way to editing and post-production, and also the unique visual design in his later pictures. (The title literally translates as “That guy is obsessed with violence.”)

若者の圧倒的な支持を受け、そのキャラクターに絶大な共感を呼んでいるビートたけしが、自ら初めてメガホンを取り、彼の魅力をふんだんに見せる『その男、凶暴につき』——。これは、やくざに雇われた1人のヒットマンを、執拗に追う刑事の生き様を鮮烈に描いたハードボイル・ドラマだ。

かつての、“過激性”を売りものにしたタレントたちが優等生化してしまった今でも、依然としてアブナイ存在である彼が、あえて“凶暴性”をテーマとした作品を撮ることについて、彼はこう言う。

——本物の暴力の怖さっていうのは、拳銃ぶっ放してドンパチすることじゃない。テーブルの上の食器を投げ合うような、日常的に内在するところにあるはずなんだ——

大犯罪組織に敢然と立ち向かう重装備の刑事、豪快なカーチェイス、画面いっぱい広がる火の海・・・見せかけの派手さだけで暴力性を表現することが普通になっている今あって、ビートたけしはこれらと一線を画そうとする。

——事件の大きさばかりに気をとられていると、どうしても無理が出てくる。

“たいした事件じゃないんだけど”ってものを扱った方が、かえって緊張感がでてくるんだ。ひとごとじゃなくなるからな。どんな凶悪犯が出てきたって、そいつの心理を描くには、なるべくシャープに作っていかないとぶれちまう。

本物の暴力のリアリティが映画というメディアでどう描かれるか、彼がTVでみせるキャラクターとはまた別の、ハードな生き様を選んだ男を演じる彼の魅力がどう浮かびあがってくるか、大いに注目されるどころだ。

そして“凶暴性”とは別に、この映画で描かれるもう一つのテーマは“愛”である。ビートたけし演じる我妻のたった一人の妹・灯への悲しくも、せつない思い、そして親友・岩城との友情——。それぞれへの思いは、一つの犯罪により脆くも崩れてしまい、彼を激情に走らせる。その過程をビートたけし独特のナイーブさでじっくりと描いていく。〈戦メリ〉での演技、ラジオのもつ臨場感を強烈に際立たせる話術、テレビで見せる即興性、メディアの特性を否定することから始まる彼の持つ破壊力は、今回の監督業でも健在だ。例えばキャストはすべてオーディションによって選ばれており、あえて“らしい”人は外されていた。彼のキャスティング・センスは、登場人物達のピュアな演技で証明されることだろう。またロケハンとの合間にも、アイデアを連発し、その一つ一つを咀嚼して演出へフィードバックさせるといって、地道な仕事にも挑戦している。映画のフレームを超えたところにも、彼の映画づくりの姿勢が現れている。

また音楽はエリック・サティの曲が使われ、画面の激しさとは裏腹な透明感に満ちたメロディが、我妻の孤独感を際立たせている。 <オフィス北野 パンフレットより>

Original Title:	Stopáž / Duration:	Vyrobena / Produced in:
KIKUJIRŌ NO NATSU 「菊次郎の夏」	122 MIN.	1999
English Title:	Český název:	
KIKUJIRO	KIKUDŽIRŌ	
Režie / Director:		
KITANO Takeshi / 北野武		
Námět / Based on:	Scénář / Screen play:	
	KITANO Takeshi	
Kamera / Cinematography:	Hudba / Music:	
YANAGISHIMA Katsumi	HISAISHI Joe	
Hrají / Staring:		
BEAT Takeshi, SEKIGUCHI Yusuke, KISHIMOTO Kayoko, YOSHIYUKI Kazuko, MARO Akaji		

Co vše se může přihodit, když je vysloužilý jakuzák pověřen, aby pomohl chlapci ze sousedství najít maminku, která se ztratila na druhý konec Japonska. Kikujirō má pro každou situaci zcela originální (vesměs poněkud nestandardní) řešení – díky jeho společnosti tak malý Masao zažije opravdu nezapomenutelné „chlapské“ prázdniny – patrně pro oba jsou to první skutečné prázdniny v životě. Masaův příběh je do značné míry inspirovaný Kitanovým dětstvím. Na druhou stranu některé komické scény vycházejí z gagů předváděných v jeho zábavných televizních pořadech. Film se vyznačuje typicky kitanovskou poetikou, nicméně vzhledem k tomu, že je příběh podáván z dětské perspektivy, daří se velmi úspěšně omezit její násilnou rovinu. Korespondence dětské psychiky a „nevinné“ přímocarosti dospělého Kitana je zobrazena velmi citlivým způsobem. Tímto filmem tak režisér dokázal, že je opravdovým humanistou vnímavým k lidskému osudu. (Doslovný překlad originálního názvu by zněl „Kikudžirōovo léto“.)

What can possibly happen when an ex-yakuza man is asked to help a boy from the neighbourhood to find his mother, who has disappeared to the other side of Japan? Kikujiro has an entirely original (and usually rather unorthodox) solutions for every situation – providing little Masao with really unforgettable manly summer holiday, likely the first real summer holiday in either one's lives. (Literal translation of the title means “Kikijiro's Summer”.)

それは笑いと感動の物語。「次の作品は誰でも知っている「母を訪ねて三千里」みたいなスタンダードな物語を、暴力なしの演出で描ききってみたい」。

前作『HANA-BI』の97年ヴェネチア国際映画祭グランプリ受賞後のインタビューで、北野武はそう語った。デビュー作『その男、凶暴につき』(89)以来、映画の文法を壊し続けてきた北野演出の魅力は、台詞と説明カットを極端に切り捨てた“そぎ落としの美学”。突発的なバイオレンスを繰り出す主人公の心象風景を現すような、ブルーを基調としたその映像は“キタノ・ブルー”の名で世界に知れ渡った。そんな独自のスタイルを確立してきたにもかかわらず、彼の最新作は、ヴェネチアの約束通り、今までの作品イメージを大きく変える「笑いと感動」のドラマとなった。

勝手気ままに生きてきた大人に成りきれない主人公・菊次郎が、9歳の少年正男の母親探しの旅に付き合うはめになる。ふたりの「少年」たちが旅の中で様々な人や事件に出会い、現実の厳しさと人々の優しさにふれながら成長していくその数日の旅、浅草から豊橋

までの往復600キロの行程を彩るのは、温かい日本の原風景。北野武は、母親探しの旅という、ポピュラーなストーリーをモチーフに、“人と人の距離の置き方”を素直な心で思い起こさせ、涙させる作品を作り上げた。

主人公・菊次郎のネーミングは、監督の実父・菊次郎さんからとったもの。しかし、監督から見た菊次郎さんの存在というのは、小さい頃は「おやじがいると一気に家庭が締まる」存在だったが、「最近になって、孤独だったんだって思うようになった…。自分の思っていることを素直に出せないだけ。」だからこそ家族で夏休みを楽しく過ごすことはしないし、できない、そんな不器用で照れ屋な男性の代表として名付けたのだ。映画の中では、正男の旅のお供だったはずだった菊次郎が、自分の夏休みを楽しんでしまうわけだが、その楽しみ方の半分は、父親と過ごした遠い夏の日の想い出で、残りの半分は望みながら果たせなかった夢の現実として描かれている。

<オフィス北野 パンフレットより>

Original Title:	Stopáž / Duration:	Vyrobeno / Produced in:
SANTAIYON EKUSU JŪGATSU 『3-4X 10月』	96 MIN.	1990
English Title:	Český název:	
BOILING POINT	ŘÍJEN, 3:4	
Režie / Director:		
KITANO Takeshi / 北野武		
Námět / Based on:	Scénář / Screen play:	
	KITANO Takeshi	
Kamera / Cinematography:	Hudba / Music:	
YANAGISHIMA Katsumi		
Hrají / Staring:		
ONO Masahiko, ISHIDA Yuriko, IGAWA Hisashi, BEAT Takeshi		

Svěrázná homestay u okinawské jakuzu. Odhodlání, snaživost a neobratnost – v baseballu i mezi jakuzou – mohou vyústit v absurdní frašku i rytířské skutky. Ve snímku, který se stal prototypem pro Kitanovy tak typické dokonalé žánrové fúze, se poprvé objevují i jeho milované obrazy moře a hry. Ty jako protiváha absurdnosti zápletky dosahují dokonalosti např. v jeho pozdějším filmu Sonáčine (Sonatina), který se také z větší části odehrává na Okinawě. Ve snímku Santaiyon... se Kitano, v porovnání se svým režisérským debutem Sono otoko, kjóbo ni cukí, zdaleka tolik nezaměřuje na zobrazování násilných scén, mnohem více je zdůrazněna nesmyslnost a nahodilost jednotlivých situací, do nichž se protagonisté dostávají. Okinawská mise je plná zvrátů a stejně nepředvídatelná jako baseballové utkání. (Jeden z výkladů šifrovaného názvu: Říjen proto, že tou dobou vrcholí v Japonsku baseballové šílenství – a 3:4 jako stav utkání, jehož jsme ve filmu svědky.)

A quirky home-stay with Okinawan yakuza. Resolve, diligence and awkwardness – in baseball and among yakuza – may lead into an absurd slapstick as well as acts of chivalry. A picture, which became a prototype of Kitano's so typical genre fusion, for the first time featured his beloved images of the sea and games. (One of the explanations of the cryptic title: 10月 – October marks culmination of the baseball season's madness, 3 – 4X is a result of the match we are witnessing.)

『3-4x10月』とは何だろうか。恐らくは野球のスコアに関するものと思われる、『3-4x10月』(・3対4エックス・と読む)の意味は？ それに続く『10月』の意味は？ ストーリーが秘密のヴェールにおおわれている現在、ここから何を推測しても、それは推測の域を出ないであろう。

それでは、この映画はどんなジャンルに属するのであろうか。アクション映画、恋愛映画、青春映画、SF映画、コメディ映画、冒険映画等々、我々はこのタイトルから様々なジャンルを想像する。しかし、この映画『3-4x10月』は、そのようなジャンル分けを一切拒否する。それは前述したジャンルのどれにも当てはまるものであり、従ってどれでもないのである。言い換えれば、映画としてのあらゆる要素を備えた映画、それが『3-4x10月』なのである。

全てが謎に包まれたこの映画についてただ一つ確実に言えることは、この作品はたけし自身の原案・脚本によるものであり、それ故にたけし自身のメッセージがより明確に現れるであろう、ということである。これは映画作家・北野武が自らの全てを賭ける新たなる

挑戦なのである。第一作の成功に安住せず、常に新しい挑戦を続けるたけしが何を仕出かすのか。全ては、この映画の完成とともに明らかにされるであろう。

主役の雅樹には、たけし軍団の中でも最も個性がないと言われる・柳ユレイ・こと小野昌彦という意表をつくキャスティング。ヒロインのサヤカには オーディションによって『悲しい色やねん』の石田ゆり子が選ばれた。そして雅樹の兄貴分である隆志役は・ガダルカナル・タカ・こと井口薫仁が、雅樹の所属する草野球チームのメンバー和男役には・ダンカン・こと飯塚 実が演じる。〈オフィス北野パンフレットより〉

Original Title:	Stopáž / Duration:	Vyrobeno / Produced in:
MINNĀ YATTERU-KA! 『みんな～やってるか!』	110 MIN.	1995
English Title:	Český název:	
GETTING ANY?	VŠICHNI TO DĚLAJÍ!	
Režie / Director:		
KITANO Takeshi / 北野武		
Námět / Based on:	Scénář / Screen play:	
	KITANO Takeshi	
Kamera / Cinematography:	Hudba / Music:	
YANAGISHIMA Katsumi		
Hrají / Staring:		
DANKAN, BEAT Takeshi, HIDARI Tokio, KOBAYASHI Shōji		

Zasouložit si v autě chce přece každý, ale jak si to proboha všichni zvládnou zařídit? Dokonale absurdní akční komedie o fatálních peripetiích prostoduchého erotomana, který se svou honbou za „neuskutečnitelnou“ vidinou odhodlává k naprosto nepředstavitelným skutkům. Překvapující logika celého řetězce událostí je doslova dech beroucí. Režisér Kitano Takeshi se v tomto snímku ukázal takový, jak jej znají japonští diváci z jeho estrádních pořadů. Dělá si legraci nejen z hlavní postavy a její touhy po uskutečnění svého snu, mít alespoň jednou v životě sex, ale zesměšňuje a parafrázuje mnohé japonské i americké filmy. Jsme svědky castingu do Kurosawova filmu, natáčení filmu o slepém masérovi Zatōichim, setkání s hrdinou akčních snímků let šedesátých, Shishido Džóem, a transformaci neujde ani film The Fly (Moucha, 1986) Davida Cronenberga. (Doslovný překlad názvu by měl formu otázky: „Tak co, děláte to všichni?“)

Everyone wants some car sex, right? But how does everyone manage to have it? A perfectly absurd slapstick about fatal mishaps of a simple minded ero-maniac, which will easily show Mr. Bean where the comedy is. (The title's literal translation would be along the lines of 'Hey ya'all, are you doing it?')

カー・セックスがしたい!と妄想をつのらせた冴えない男が、紆余曲折を経て、バツ男となって死ぬまでを描いた奇想天外なナンセンス・コメディ。何かと話題の耐えない“天才”北野武の第5回監督作品にして、ビートたけし第1回監督作品。脚本、編集も北野が担当。撮影は「3-4x10月」以来コンビを組んでいる柳島克己。主演は「銀玉マサヤん」に主演した「たけし軍団」のダンカン。

朝男は女にモテたかった。朝から晩まで頭に浮かぶのはアノことだけ。そんなある日、オープン・カーを餌にナイス・パディのいい女をナンパしている男の夢を見た朝男は、さっそくカーディーラーへ。欲望も行動もストレートな朝男の車選びのポイントもストレートで、“カー・セックスがやれる車”。シートに座り、ハンドルを握って使い心地を試してみるのが、問題は金。結局、朝男が買ったのは理想とはほど遠い軽四だ。これでやれるのか!と思うのだが、展望が一気に開けた朝男はハッピーいっぱい顔でナンパに出発する。

Original Title:	Stopáž / Duration:	Vyrobeno / Produced in:
DOLLS	114 MIN.	2002
English Title:	Český název:	
DOLLS	LOUTKY	
Režie / Director		
KITANO Takeshi / 北野武		
Námět / Based on	Scénář / Screen play	
	KITANO Takeshi	
Kamera / Cinematography	Hudba / Music	
YANAGISHIMA Katsumi	HISAISHI Joe	
Hrají / Staring		
KANNO Miho, NISHIJIMA Hidetoshi		

Vizuální poéma o tom, jak může vypadat láska, když se loutky stanou lidmi – respektive lidé loutkami – na půdorysu tradičního romantického vyprávění o páru žebráků spojených provazem a japonské fascinace proměnlivou krásou krajiny a ročních dob. Velmi nestandardní příklad snímku, kde finální podobu scénáře určuje kostýmní návrhář (slavný Yamamoto Yōji) a režisérova touha jednou natočit konečně pestrobarevný film. Několik vyprávěcích rovin, které se ve snímku prolínají, odkazují k mnoha starším příběhům známým z japonského divadla a literatury. Kitano se inspiroval hrou Sonezaki shinjū (Společná smrt milenců v Sonezaki, 1703) dramatika Chikamatsu Monzaemona, novelou Shunkinshō (Pokus o životopis Šunkin, 1933) spisovatele Tanizakiho Jun'ichirōa a obecně tradiční japonskou estetikou. Dokonalá obrazová stránka snímku v mnohém navazuje na filmovou řeč režiséra Kurosawy Akiry, který v Kitanovi právem spatřoval svého pokračovatele.

A visual poem about what love could be like, if dolls became human – or if humans became dolls – built on a framework of traditional romantic tale about of a pair of beggars connected with a rope, and a Japanese fascination with the changing beauty of nature and seasons. A rather unique example of a film where the final form of the script is determined by a costume designer (Yamamoto Yōji) and the director's desire to make a really colourful picture ...

北野武が「あの夏、いちばん静かな海。」以来11年ぶりのラブストーリーに挑戦した作品。これは3組の全く別々の男女たちが物語で交錯し、それぞれの人生に希望を持つとした刹那に死へ直面するという無情さを描いた作品であり、武は「これまで一番、最も暴力的な映画である」と発言している。

ロシアでは大ヒットし、およそ2年に及ぶロングランとなった。この作品でロシアにおけるステータスを確かなものとし、後のロシア向けCM出演につながった。

上記インタビュー集で、武が当作品について語った言葉。「これはすごく個人的な映画だから。当たるとかいう問題じゃなかったね。喜んで絵描いてるみたいなものだよ。そういうときべつに評価とか一切関係ないから、下手すりゃ人を見なくなっただけ。自分で撮って、しまっちゃうような映画でもあんのよ、ほんとは」「引っかかってたから、こういう映画ね。一回はやりたいてって」。

DOLLS / LOU TKY ▲

ZATŌICHI / SAMURAJ ▼

Original Title:	Stopáž / Duration:	Vyrobeno / Produced in:
ZATŌICHI 『座頭市』	116 MIN.	2003
English Title:	Český název:	
SAMURAI	SAMURAJ	
Režie / Director		
KITANO Takeshi / 北野武		
Námět / Based on	Scénář / Screen play	
SHIMOZAWA Kan	KITANO Takeshi	
Kamera / Cinematography	Hudba / Music	
YAMAMOTO Hideo	SUZUKI Keiichi	
Hrají / Staring		
BEAT Takeshi, ASANO Tadanobu, OKUSU Michio, NATSUKAWA Yui, TAKA Guadalcanal		

Zavřel jsem oči, abych viděl... Znovu a znovu zpracovávaný příběh legendárního slepého šermíře, který se potuluje krajem a obstarává si živobytí jako masér a hazardní hráč. Komerčně nejspěšnější film Kitana Takeshiho ve kterém je vše: zrod jakuzu i soumrak potulných samurajů, hypnotický rytmus i podmanivé ladění obrazu ve stylu starých sépiových fotografií. Po svých úspěších v zahraničí se Kitano pokusil oslovit i domácí publikum, což se nepochybně podařilo. Jednalo se o první zpracování příběhu o Zatōichim od roku 1989 a současně o první film, v němž se hlavní role slepého maséra neujal herec Katsu Shintarō, který na filmovém plátně Zatōichiho zpodobňoval od roku 1962 v celkem dvaceti šesti volných pokračováních. V mnoha ohledech Kitano legendárního Katsua paroduje, a to celkové vyznění příběhu vítaným způsobem odlehčuje. Za pozornost jistě stojí hudební a taneční vložky dodávající Kitanově zpracování na osobitosti. Dnes se již můžeme jen pousmát nad tím, že v době, kdy se Zatōichi dostal do české distribuce, byl režisér a současně představitel hlavní role prezentován jako největší mistr bojových umění. Tomuto označení by se nejspíš podivoval i sám Kitano Takeshi, stejně jako českému distribučnímu názvu Samuraj. (Doslovný překlad originálního názvu by zněl „Slepý masér Ichi“, případně jen Zatōichi. Pod titulem Zatōiči byl nedávno uveden v CT.)

I've closed my eyes in order to see... Another reiteration of the blind swordsman story, roaming the land, providing for himself as a masseur and a gambler. Kitano's commercially most successful picture which has it all – the birth of yakuza and the down of samurai, hypnotic rhythm as well as engaging image style of old sepia-tinted photographs ...

本作は北野作品において初の時代劇であり、盲目というハンデキャップを背負った謎の侠客「市(いち)」の活躍を描いた時代劇である。観客動員数は国内200万人で、北野映画における最大のヒット作となった。

勝新太郎の代表作として高名な人気時代劇『座頭市シリーズ』を題材にしたが、「盲目でありながら居合抜き達人」という座頭を主役にして設定以外、子母澤寛が執筆した原作や前述した本家の座頭市シリーズとは全く関連が無いオリジナル作品である。従来の作品よりも娯楽的要素が強く、劇中で農民が田畑を耕す音や大工が作業をする音などにリズムをつけて独創的な音楽を演出し、祭りのシーンでは大人数が下駄を履いて、一斉にタップダンスを披露するなどミュージカル的なシーンがあった。本作は、浅草ロック座の会長「斎藤智恵子」が実現させたものである。斎藤は勝新太郎が昔から金銭的に世話になった存在であり、勝の債権者の一人でもあった。座頭市の映像化権は他社に譲渡されていたが買い戻し、昔からの付き合いであるビートたけしにオファーをかけた。準備段階でたけしは勝版の座頭市をTV版・映画版を全て観た上で全く新しいイメージで創りあげ、『『キル・ビル(Vol.1)』も『ラストサムライ』も全くの偽物。本作こそ真正銘の本物』と自負した。それでも「勝さんは超えられない」と謙遜していた。

Original Title:	Stopáž / Duration:	Vyrobeno / Produced in:
AKIRESU TO KAME 『アキレスと亀』	119 MIN.	2008
English Title:	Český název:	
ACHILLES AND THE TORTOISE	ACHILLES A ŽELVA	
Režie / Director		
KITANO Takeshi / 北野武		
Námět / Based on	Scénář / Screen play	
	KITANO Takeshi	
Kamera / Cinematography	Hudba / Music	
YANAGISHIMA Katsumi	KAJIURA Yuki	
Hrají / Staring		
BEAT Takeshi, HIGUCHI Kanako, YANAGI Yūrei, NAKAO Akira, IBU Masatō, KAZAMATSURI Yuki, ASŌ Kumiko, ŌSUGI Ren		

Příběh jednoho lidského života, v jehož středu stojí posedlost výtvarným „uměním“ – (sebe)destruktivního malíře v závěru hraje sám Kitano Takeshi, jehož výtvarnou tvorbou je celý film doslova zavalen. Narozdíl od ostatních filmů z téhož období, Achilles není zdaleka jen Kitanovou (auto)parodií, ale i velmi svéráznou nicméně hlubokou psychoanalytickou sondou. S obrazy Kitana Takešioho jsme se poprvé setkali ve filmu Hanabi (Ohňostroj), avšak teprve díky tomuto snímku můžeme docenit, jakých výtvarných projevů je tento svérázný režisér schopen. Není to jen příběh nezdolného umělce, je to doslova průvodce dějinami malířských technik a uměleckých stylů 20. století. Sérii tří filmů, v nichž se Kitano snažil vyhábat jakuzáckému žánru, zakončil vskutku důstojně. A nebyl by to on, kdyby to současně nebylo i s humorem.

A story of a lifetime revolving around an obsession with “art” - a (self)destructive painter, portrayed again by Kitano himself, whose art is literally bursting out of the screen. Unlike his other pictures from the same time this one is more than just Kitano's (self-reflecting) parody, but also a rather quirky yet profound psychoanalytic probe ...

北野武監督の14作目の長編映画となり、『TAKESHIS'』『監督・ばんざい!』に続く、芸術家としての自己を投影した三部作の最後の作品である。

タイトルの『アキレスと亀』の元々の意味は、俊足であるはずの人間が鈍足の亀と競争しても勝てないことを証明する数式上の逆説(パラドックス)である。

芸術への道を夢見る男の半生とその妻の人生と愛情の物語。第65回ヴェネチア国際映画祭をはじめ、世界の映画祭を席巻した北野武の監督・脚本・編集・主演 作。もうひとりの北野武ともいえる姿を自身が演じ、その妻の役柄に、若い頃は「夕凧の街 桜の国」の麻生久美子、後期には「明日の記憶」の樋口可南子が扮する。他の出演者に、柳憂怜、大森南朋、中尾彬など。挿入画も北野武自身が手掛けた。

Original Title:	Stopáž / Duration:	Vyrobeno / Produced in:
OUTRAGE 『Outrage』	109 MIN.	2010
English Title:	Český název:	
OUTRAGE	KRUTOST (URÁŽKA)	
Režie / Director		
KITANO Takeshi / 北野武		
Námět / Based on	Scénář / Screen play	
	KITANO Takeshi	
Kamera / Cinematography	Hudba / Music	
YANAGISHIMA Katsumi	SUZUKI Keiichi	
Hrají / Staring		
BEAT TAKESHI, SHIINA Kippeï, KASE Ryo, MIURA Tomokazu, KUNIMURA Jun		

Yakuza je především klanová organizace, kde vazby mezi jednotlivými představiteli tvoří složitou síť, do níž se dá velice snadno zamotat – anebo po ní vyšplhat vzhůru. Zatím poslední Kitanův film (momentálně se do japonských kin chystá jeho volné pokračování), kterým se svým způsobem uzavírá kruh, započatý snímkem Sono otoko, kjóbó ni cuki. Po sérii tří filmů, v nichž se záměrně, i když ne zcela úspěšně, jakuzáckému žánru vyhýbal, natočil snímek, který jej v rámci žánru vystřelil zpět na jeho pomyslný trůn. Jedná se o precizně vystavěný příběh, vyprávěný s klidem, s dokonalým odstupem od tematiky. Tím, že se Kitano vrací ke klasické podobě jakuzáckého žánru, dosahuje mnohem většího účinku než jeho mladší současníci, kteří se snaží spíše experimentovat. Na druhé straně práce kamery a otevřenější přístup k hudební stránce posouvají Kitanův snímek novým, zcela netušeným směrem. Po zhlédnutí tohoto filmu se v zubařském křesle už nikdy nebudete cítit bezpečně...

Yakuza is a clan organization before everything else, and the ties between the protagonists form an intricate net, in which one can easily get trapped, or use it as a leverage to climb to the top ... Latest Kitano's picture (a sequel is currently in the works) with a brilliant camera and unprecedented music which where the circle started with the Violent Cop seems to close.

「その男、凶暴につき」「ソナチネ」「HANA-BI」といった暴力映画で知られる北野武監督が原点回帰し、ヤクザ同士の熾烈な権力闘争を描いた第15作。キャッチコピーは「全員悪人」。過激なバイオレンスシーンが数多く含まれるが、素晴らしい撮影技術、全く新しい音楽スタイルが目立つ。関東最大の暴力団山王会の若頭・加藤は直参の池元組組長・池元に、池元と付き合いのある村瀬組を締めるよう苦言を呈する。そこで池元は配下の大友組組長・大友に、その役目を任せるが……。

「ヤクザ映画というのは基本的には裏切りと出世欲と暴力だから、古いスタイルで撮ると組対組の抗争になってしまうので、今回は山王会という組織を中心とした内部抗争に。でも、いろいろ暴力について考えてみると実社会と殆ど変わっていないというか。ヤクザという暴力性を外した瞬間に普通の会社の上下関係と同じような要素が入ってきて、構図は同じかもしれない。」

2010年9月6日に、本作品の続編となる「アウトレイジ2」の製作を発表。北野作品としては初の続編となる。公開は2011年秋を予定していたが、東日本大震災の影響で、2012年秋に延期された。

MĚSÍC JAPONSKÉ KULTURY 20. 1. – 4. 3.

FESTIVAL:

20. – 26. 1. EIGA-SAI 2012 (www.eigasai.cz) kino Lucerna Praha

FESTIVALOVÉ OZVĚNY:

7. 2. – 21. 2. Kino Beseda, Kopeckého sady 13, Plzeň

22. – 24. 2. sál Břetislava Bakaly, Žerotínovo nám. 6, Brno

PŘEDNÁŠKY:

1. 2. st 18:00 Zelenooký zaměstnanec japonské firmy* Hana Kopecká (Bývalá zaměstnankyně Mitsubishi corp.)

8. 2. st 18:00 Japonský meč, Bohumil Planka, PhD. (předseda sekce japonského meče ČJS)

17. 2. pá 18:00 Kontrasty v japonském vztahu k ekologii*, Tereza Břendová (Studentka japanologie UK)

Místo konání: Informační a kulturní centrum Velvyslanectví Japonska v ČR (Hellichova 1, Praha 1)

VSTUP VOLNÝ

* Série přednášek „Japonsko očima cizinců 8“

KONCERTY:

11. 2. so 16:00 Novoroční japonsko-český koncert, Japonští studenti hudby a jejich čeští profesori

Mramorový sál paláce Lucerna (Štěpánská 61, Praha 1)

VSTUP VOLNÝ

18. 2. so 18:00 Recitál ze skladeb pro ústní varhany ŠŌ, Naoyuki Manabe, virtuos na ŠŌ

Tradiční i soudobé skladby pro jedinečný dechový nástroj, který je již od starověku součástí orchestru gagaku a dodnes se uplatňuje mj. při ceremoniálních příležitostech na císařském dvoře.

kostel sv. Vavřínce (Hellichova 18, Praha 1)

VSTUP VOLNÝ

DIVADLO:

15. 2. st 17:00

“Cellista Gauche”, dílna pantomimy, Inoue Makoto, japonský mim

Ukázka pantomimy na námět knihy slavného japonského spisovatele Mijazawy Kenjiho (filmové zpracování téhož námětu přináší letošní EIGA-SAI), po ukázce následuje dílna (v japonštině, tlumočeno do češtiny).

Místo konání: Informační a kulturní centrum Velvyslanectví Japonska v ČR (Hellichova 1, Praha 1)

VSTUP VOLNÝ

VYSTAVY:

Obnova Japonska po 11.březnu 2011. Výstava dokumentárních fotografií japonských reportérů z oblasti Tóhoku.

20. – 26. 1. Pasáž Paláce Lucerna (Štěpánská 61, Praha 1)

30. 1. – 17. 2. Informační a kulturní centrum Velvyslanectví Japonska v ČR (Hellichova 1, Praha 1)

(po-pá, 9:00-12:30, 13:30-16:30)

22. – 25. 2. sál B. Bakaly (Žerotínovo náměstí 6, Brno)

SAKAI Toshio: Tsuchiura Panoramica. Výstava černobílých panoramatických fotografií.

16. 1. – 4. 3. kavárna Lucerna (Štěpánská 61, Praha 1)

Japonské textilní umění NUNO-E. Výstava obrazů MinakawY Sueko, vytvořených tradiční japonskou technikou textilní koláže.

18. 1. – 3. 2. Jazyková škola hl. m. Prahy (Školská 15, Praha 1)

Spolupořadatel Plzeň

BEZPEČNÁ
ČAJOVNA

Spolupořadatelé Brno

Břmenšti
otaku

tic | | | |

hlavní partner / Main partner

partner / partner

hlavní mediální partneři / Main media partners

mediální partneři / Media partners

Organizátoři / Organized by

